

Gemeente Amsterdam
College van Burgemeester en wethouders
De heer mr. E. E. van der Laan
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Amsterdam, 12 september 2013

Betreft: Referendum erfpacht
Onze ref: SEBA/Amsterdam, D100493
Uw ref:

Van: mr. L.E. de Geer (advocaat)
E-mail: degeer@cortendegeer.nl

Geachte heer Van der Laan,

Tot mij wendde zich de heer K. de Lange, wonende aan de Gerrit van der veenstraat 95 te (1077 DT) Amsterdam, verder te noemen cliënt, met het verzoek u te benaderen in verband met het door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam ingenomen standpunt dat ondersteuning van het door hem ingediende referendumverzoek die voor 1 juli jl. zijn ingevuld en ondertekend, niet meetellen voor de benodigde ondersteuning van kiesgerechtigden bij het inleidende referendumverzoek en vervolgens bij het definitieve referendumverzoek. U heeft dit standpunt weergegeven in uw brief die is gedateerd op 22 augustus, verstuurd op 28 augustus en door cliënte ontvangen op 3 september 2013 (5 dagen voor de sluiting van de termijn op 8 september 2013). Uw heeft uw standpunt herhaald in de raadsvergadering van 11 september 2013.

U baseert uw standpunt op de stelling dat de Verordening op het burgerinitiatief, het volksinitiatief en het referendum (verder de Referendumverordening) ervan uitgaat dat voor een referendumverzoek apart (en dus afzonderlijk) van de aankondiging daarvan ondersteuning dient te worden gezocht.

Dit standpunt is onbegrijpelijk en onjuist. Ik licht dat hieronder toe.

De tekst die vanaf 26 juni 2013 tot 1 juli 2013 op de site van petities.nl stond, en waarvoor de Amsterdammers die dit hebben ondertekend hun steun hebben uitgesproken, luidde als volgt:

Referendum erfpacht Amsterdam

Verzoek tot referendum tegen het voorgenomen raadsbesluit op 3 juli 2013 voor de "uitgangspunten nieuwe Algemene Bepaling voortdurende erfpacht" in Amsterdam. Alternatief: eerlijke verdeling waardeverandering tussen erfpachter en gemeente en introductie van een kooprecht van de grond (blote eigendom) voor erfpachter

VERENIGING EIGEN HUIS ONDERSTEUNT DIT REFERENDUMVERZOEK

LET OP: Na onderstaande aanmelding krijgt u een mail met een link om uw gegevens verder aan te vullen (naam, adres, woonplaats, geboortedatum). Deze gegevens worden niet op de site zichtbaar maar zijn nodig voor een geldige ondersteuning van het referendum verzoek. VUL UW GEGEVENS DUS COMPLEET IN.

Vergeten? U kunt dit alsnog doen door de link in de e-mail die u heeft ontvangen van petities.nl nogmaals te openen, uw gegevens aan te vullen en op **BEWAREN** te klikken.

PETITIE

Wij

Stichting Erfpachters Belang Amsterdam (SEBA)

constateren

Dat de gemeenteraad in 2012 heeft besloten tot modernisering van de erfpachtvoorwaarden omdat het huidige erfpachtsysteem onduidelijk en te weinig transparant is.

Dat de gemeenteraad op 3 juli 2013 de uitgangspunten van nieuwe Algemene Bepalingen voor erfpacht heeft vastgesteld (AB2013).

Dat deze uitgangspunten er toe zullen leiden dat de gemeente bij verkoop van een woning door verhoging van de canon waardeverstijging afroemt. In de plannen wordt de canon voortaan vastgesteld aan de hand van een zogenaamde "residuele grondwaardeformule", waardoor huiseigenaren het risico lopen dat de verkoopprijs van hun woning in belangrijke mate slechts zal afhangen van de herbouwwaarde.

Dat in deze uitgangspunten geen kooprecht van de grond (blote eigendom) door de erfpachter is opgenomen en kopers dus gedwongen zijn om erfpachter te worden van de gemeente.

en verzoeken

Canonherzieningen te bepalen op basis van een gelijke verdeling van de waardeontwikkeling van de gehele woning inclusief de grond, tussen huiseigenaar (erfpachter) en de gemeente (grondeigenaar en erfverpachter).

Hierbij rekening te houden met tussentijdse investeringen door de erfpachter in structurele woningverbeteringen en -uitbreidingen.

Beleid vast te stellen waardoor erfpachters het recht krijgen de grond onder hun woning (blote eigendom) te kopen.

Ik,

wonende te

onderteken de petitie *Referendum erfpacht Amsterdam*.

mijn naam en woonplaats mogen publiek zichtbaar zijn onder de petitie.

e-mailadres

We e-mailen u een link waarmee u uw ondertekening kunt bevestigen. Uw gegevens worden niet doorgespeeld aan derden en blijven bij de Stichting Petities.nl. Meer hierover leest u in onze [privacyverklaring](#).

De Amsterdammers die dit stuk hebben ondertekend geven dus ondubbelzinnig te kennen dat zij het verzoek tot het houden van een referendum tegen het besluit van 3 juli 2013 en voor het in het grijze stuk vermelde verzoek ondersteunen. Dat deze ondersteuning tevens een ondersteuning bevat van de aankondiging van het referendumverzoek is logisch, maar doet er niet aan af dat zij met de ondertekening ook het referendumverzoek zelf steunen. Uit uw brief blijkt ook niet dat u van mening bent dat dat anders is, laat staan waarom.

In de Referendumverordening is ten aanzien van het referendumverzoek, zoals u zelf ook aangeeft, sprake van een tweetal zaken waaraan de kiesgerechtigde Amsterdammers hun ondersteuning kunnen uitspreken. Ten eerste is dat de aankondiging van het referendumverzoek en ten tweede is

dat het referendumverzoek zelf. Uit niets, maar zeker niet uit de Referendumverordening, blijkt dat de ondersteuning van de aankondiging niet tevens de ondersteuning van het referendumverzoek kan bevatten. Als uit de tekst van de ondertekende verklaring blijkt dat daarmee (tevens) het referendumverzoek wordt ondersteund, dan heeft die ondersteuning als zodanig te gelden. Uit de tekst die door de 2.929 Amsterdammers voor 1 juli 2013 is ondertekend blijkt zonder enige twijfel dat zij de uitdrukkelijke bedoeling hebben gehad het referendumverzoek te steunen. Zij kenden dat verzoek en hebben daar hun handtekening onder gezet.

Uit de Referendumverordening blijkt niet dat de ondersteuning van het referendumverzoek slechts geldig zijn indien zij na een bepaalde datum zijn ondertekend. Uit artikel 33 lid 3 van de Referendumverordening blijkt zelfs dat de ondertekenaars geen datum hoeven te vermelden bij de ondertekening. Dat betekent dat het niet van belang is op welk moment zij het verzoek hebben ondertekend, zolang deze ondersteuning maar tijdig door de indiener van het verzoek kenbaar wordt gemaakt. Dat laatste is gebeurd.

Het mag duidelijk zijn dat de Amsterdammer die het verzoek op 30 juni jl. heeft ondertekend niet kan en hoeft te begrijpen dat zijn ondersteuning niet mee telt terwijl de ondertekening van een andere Amsterdam op 2 juli jl. (dus nog voor dat het raadsbesluit is genomen) van precies dezelfde verklaring wel mee telt.

Dat de datum van ondertekening niet relevant is blijkt overigens ook uit de papieren lijsten van ondersteuning die zijn aangeboden. Uit die lijsten blijkt niet op welk moment de handtekening is gezet noch hoeft dat volgens de Referendumverordening daaruit te blijken. Slechts is van belang dat duidelijk is waarvoor de ondersteuning wordt uitgesproken. De tekst op deze papieren lijst wijkt niet af van de tekst die door de Amsterdammers vóór 1 juli 2013 is ondertekend.

De Amsterdammers die voor 1 juli 2013 het referendumverzoek hebben ondersteund hebben overigens zelf ook geen datum op het formulier ingevuld, zodat hen niet tegen kan worden geworpen dat zij het verzoek te vroeg zouden hebben ondertekend.

Uw betoog dat uit artikel 37 lid 2 van de Referendumverordening (a contrario) zou zijn af te leiden dat de ondersteuning van de aankondiging niet meetellen bij het inleidende verzoek, omdat dat niet in artikel 33 van de Referendumverordening is vermeld slaat de plank mis. U had immers na moeten gaan of de Amsterdammers die vóór 3 juli 2013 hun steun hebben uitgesproken die steun slechts aan de aankondiging hebben gegeven of ook aan het referendumverzoek. De constatering dat de ondersteuning van de aankondiging niet meetelt, brengt immers op geen enkele wijze mee dat voor 1 juli 2013 geen ondersteuning voor het referendumverzoek kan (of mag) zijn uitgesproken. Gezien de tekst van de petitie is die ondersteuning door de 2.929 Amsterdammers die vóór 1 juli 2013 hebben getekend juist wel uitgesproken. Het college tracht dus door middel

van argumentatieve willekeur, zonder naar de tekst van de ondertekende verklaring te kijken, de uitdrukkelijke verklaring van 2.929 Amsterdammers buiten beschouwing te laten.

Dat is niet alleen in strijd met de inhoud en de tekst van de Referendumverordening en de bedoeling daarvan, maar tevens met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Mocht het immers de bedoeling zijn geweest van de verordeningswetgever dat een ondersteuning van een aankondiging en een ondersteuning van het referendumverzoek met twee afzonderlijke verklaringen dient plaats te vinden, dan brengt het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel mee dat dit eenduidig uit de Referendumverordening of de daaromtrent door de Gemeente verstrekte informatie blijkt. Niets verzet zich er immers tegen dat beide ondersteuning gezamenlijk met één handtekening worden ondertekend. De Amsterdammer die zonder voorbehoud en uitdrukkelijk een steunbetuiging voor referendumverzoek ondertekent, moet er vanuit kunnen gaan dat die steunbetuiging zal meetellen. De noodzaak om precies dezelfde steunbetuiging daarna opnieuw te tekenen zal hem volstrekt ontgaan. Hij heeft die verklaring immers al ondertekend. Het komt, zwak uitgedrukt, regentesk voor om 2.929 door Amsterdammers ondertekende uitdrukkelijke steunbetuigingen te diskwalificeren op grond van de (onjuiste en niet gemotiveerde) stelling dat die ondersteuning slechts de aankondiging betroffen. Leest u nog eens goed wat deze Amsterdammers nu precies hebben ondersteund. Zij ondersteunen het verzoek tot het houden van een referendum. Daar kan uw college niet aan voorbijgaan.

Bij het voorgaande laat ik nog buiten beschouwing dat de voorstelling van zaken die de Gemeente geeft, namelijk dat de ondersteuning van een aankondiging niet tevens de ondersteuning van het referendumverzoek zelf kan zijn, het onmogelijk maakt (althans praktisch onhaalbaar) om via de site www.petities.nl de Amsterdammers die de aankondiging van het referendumverzoek ondersteunen opnieuw (tijdig) het (zelfde) inleidende referendumverzoek te laten ondersteunen. Meerdere Amsterdammers hebben aan cliënt laten weten dat zij dat, naar aanleiding van het standpunt van de Gemeente hebben geprobeerd, maar dat zij, omdat zij het verzoek eerder al hadden ondertekenen, niet nog eens konden tekenen. Dat klemt te meer nu de Gemeente op de site www.petities.nl een eigen loket heeft waarbij zij het gebruikmaken van deze site aanmoedigt, althans faciliteert. Uit de informatie op de site van dit loket blijkt op geen enkele wijze dat de aankondiging niet tevens het referendumverzoek zelf kan bevatten.

Cliënt verzoekt u dan ook binnen vijf dagen na heden schriftelijk te laten weten of u de vóór 1 juli 2013 ondertekende ondersteuning van het referendumverzoek mee zult tellen of niet. Indien u bevestigt dat u voormelde steunbetuigingen niet mee zult tellen of indien cliënt niet tijdig een reactie ontvangt, dan zal hij het meetellen van deze ondersteuning middels een kort geding onder verbeurte van een dwangsom in rechte afdwingen.

Voor zover uw brief, door cliënt ontvangen op 3 september 2013, te gelden heeft als een schriftelijke besluit gericht op publiekrechtelijk rechtgevolg (namelijk het buiten beschouwing laten van 2.929 ondersteuning van het referendumverzoek), dient de onderhavige brief beschouwd te worden als een daartegen gericht (en tijdig ingediend) bezwaarschrift waarin cliënt verzoekt zijn bezwaar gegrond te verklaren, het besluit in te trekken en alsnog te besluiten voornoemde ondersteuning van het referendumverzoek wel mee te tellen. Voormelde overwegingen zijn de gronden die hij daartoe aanvoert.

Mocht het buiten beschouwing laten van de steunbetuigingen van het referendumverzoek die voor 1 juli 2013 zijn ondertekend leiden tot een afwijzend besluit op het inleidende referendumverzoek, dan zal cliënt ook daar in rechte tegen opkomen. Mocht die procedure tot vertraging leiden in het behandelen van het definitieve referendumverzoek en mocht dat er toe leiden dat het referendum zelf niet gelijktijdig met de Europese verkiezingen van 22 mei 2014 kan worden gehouden, dan stelt cliënt de Gemeente hierbij aansprakelijk voor de schade die daaruit voor hem voortvloeit.

Cliënt hoopt, met name ook vanuit democratisch oogpunt, dat het college het niet zover zal laten komen en zie uw positieve reactie met vertrouwen tegemoet.

Vriendelijke groet,

Eduard de Geer